

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgy neve: Színházi és mozgóképes báb diplomatervezés (BA)	Kreditértéke: 10
A tantárgy besorolása: specializáció szerinti kötelező tantárgy	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” elmélet: 10%, gyakorlat: 90%	
A tanóra típusa ¹ : tervezési feladat koncepcionális feldolgozása óraszám: 30 az adott félévben, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők ² : színházi előadások, valamint mozgóképes alkotások látogatása és elemzése	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): Diplomamunka kiállításon való prezentálása tervdokumentáció bemutatásával Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ : makett és bábkészítés, 3D vizualizáció, látvány- és karaktertervek	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév	
Előtanulmányi feltételek: Színházi és mozgóképes bábdíszlettervezés 1-3, Színházi és mozgóképes báb- és jelmeztervezés 1-3	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása: A tanulmányokat lezáró diplomamunka: komplex bábos szemléletű látványtervezési –tervező-konzulens és tervező-opponens – részvételével végrehajtott feladat. A diplomamunka témája szabadon választható a szaktanárok jóváhagyásával. A diplomaterv művészi rangra igényt formáló műalkotás, amelyet a jelölt valós helyszínre, valós paramétereknek megfelelően tervez. A diplomaműnek elengedhetetlen kívánalma a megvalósíthatóság, az ezt alátámasztó dokumentációval egyetemben: a bábos műfajú tervezés színházi terekbe/ stúdióba helyezve/ alternatív helyen megvalósított látványtervezési feladat, melynek dokumentálása, látványtervekkel való bemutatása követelmény. Bábkaraktertervezés tekintetében elvárt követelmény a választott színpadi mű szereplőinek karakterábrázoló/jelmezes megjelenítése magas grafikai és művészi fokon. A terveknek érzékeltetnie kell a karakterek közti társadalmi és személyiségbéli különbségeket, az esetleg konkrét korban tartott koncepcionál a kor viselettörténetében való jártasságot. A tervezés során kiemelt szempont a díszlet, báb és jelmez egészéről, mint egységes látványról való vizuális gondolkodás. Követelmény a bábtervek, és jelmezek olvashatósága, az egységes stílusvilág, a saját kialakított koncepció terveken való tükröződése, a dramaturgiai elemzés mentén a kiemelés, a színtudatos tervezés, kapcsolatrendszerek lekövetése és megjelenítése, kronológia követése. A pontos karakter-, és ruhalista, valamint a bábkivitelezési műhelyrajzok elkészítése elengedhetetlen részét képezi a tervezési folyamat egészének. A tervek megjelenítésénél kiemelten fontos követelmény a magas színvonalú művészi prezentáció, valamint a kivitelezett bábok, díszlet- és jelmezelemek és makett művészi szintű megmunkálása.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<i>Lellei Pál:</i> BÁBKÉSZÍTÉS	

¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

ESZME, Budapest, 2014.
ISBN: 9789631210514

Bródy Vera: A bábtervező mesél
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt, 2016.
ISBN: 9789634152861

Susan Bradley: Stop Motion Filmmaking: The Complete Guide to Fabrication and Animation
London, Laurence King Publishing, 2020.
ISBN: 9781786275686

Passuth Krisztina: **Koós Iván**
Corvina Kiadó, 1984.
ISBN: 9631329908

Tomanek, Alois: **Pobody Loutky (The Forms of Puppets)**
Praha, Akademie múzických umění, 2016.
ISBN: 9788073313493

Making the Scene: A History of Stage Design and Technology in Europe and the United States
Thobin Theatre Art Found, 2010
ISBN 978-0292722736

Creaticce Successful set Design
Atlantic Publishing Group, 2018
ISBN 9781620236086

Contemporary Scenography
Bloomsbury, 2019
ISBN 978-1-350-06447-8

Costume Design
Nadoolman Landis, Deborah, Filmcraft, 2012
ISBN 978-1-907579-55-4

Costume Design 101: The Business and Art of Creating Costumes for Film and Television
Michael Wiese Productions, 2010
ISBN 978-1-932907-69-8

Dressed, A Century of Hollywood Costume Design
Nadoolman Landis, Deborah, New York, 2007
ISBN 978-0-06-081650-6

Fundamentals of Theatrical Design
Allwort Press, New York, 2011
ISBN 978-1-58115-849-6

Divatszociológia
Zsolt Péter, Pro Die Kiadó, 2007
ISBN 978-963-86914-7-7

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Célzott szakmai kompetenciák:

a) tudása

- Ismeri a bábmozgatás technikáit és a kivitelezési módozatokat
- Ismeri a bábszínházi és mozgóképes médiumok jelmeztervezésbeli és színpadi tértervezéshez kapcsolódó elméleti és technikai alapokat
- Ismeri a bábu mint a valóság jellé sűrített testének vizuális szerepét
- Tájékozott a különböző bábtípusok mozgásmechanikájáról és azok jelmezhasználati következményeiről
- Ismeri az anyaghasználat, stilizáció és színkezelés dramaturgiai és esztétikai szerepét a bábfigurákon és az őket mozgató bábszínészek jelmezének kialakításakor, valamint a különböző technikai igényű bábmozgatásokra alkalmas játéktér kialakításának szempontjait

b) képességei

- Képes a kijelölt irodalmi mű képesán önálló koncepció kialakítására
- A karakterek elemzését és stilizálását önállóan képes kialakítani összhangban a díszlettervvel
- Tud karaktert, testformát és bábjelmezt integrált egységként tervezni, figyelembe véve a báb mozgásképességét és manipulációját
- A bábos térkezelés összhangban mind arányaiban, mind pedig funkciójában a bábkarakterekkel
- Tudatában van az anyag és bábtechnika használatának a tartalmi kifejező lehetőségeivel
- Ismeri a bábszínészek lehetőségeit és együttműködik velük
- Képes anyagkísérletekre, színes karaktertervek és pontos műhelyrajzok készítésére
- Felismeri a stilizáció szerepét és alkalmazza azt különböző előadásformákban
- El tudja választani és össze tudja hangolni a karakter vizuális és funkcionális rétegeit
- Összehangoltan képes alkalmazni a vizuális eszközöket (szín, anyag, fény, mélység) a bábmozgás és látvány integrálására
- Érzékeny a karakter vizuális és dramaturgiai kibontására, nyitott az alkotótársak szempontjaira
- Kreatív, érzékeny és reflektív a bábművészet formai és technikai változatosságára
- Képes önálló színházi és filmes báb- és jelmeztervek létrehozására

c) attitűd

- A báb előadás, mozgóképes báb produkció létrehozásakor szoros alkotói együttműködésben dolgozik az előadás minden alkotójával
- Önállóan irányítja a kivitelezést és döntésképes
- Az előadás létrehozásában művészi képességei maximumát nyújtja
- Folyamatosan figyelemmel kíséri és reflektál a kortárs bábművészetre, az új anyaghasználatra és technikai megoldásokra
- Tiszteli a bábjáték hagyományait, ugyanakkor keresi a kortárs és kísérleti megközelítéseket.
- Tiszteletben tartja a különböző játékmódokból fakadó mozgásigényeket és azokhoz alkalmazza a tervezést
- Nyitott a médiumközi gondolkodásra: a színház, a film és az animáció vizuális nyelveinek összehangolására
- Motivált az egyéni tervezői nyelv és vizuális identitás kialakítására a báb- és jelmeztervezés területén

d) autonómia, felelősség

- Tudatában van annak, hogy művészi munkája a magyar vizuális művészet része
- Szakmai identitása, világszemlélete alkotásaival harmóniában születnek
- Művészeti ismeretei felelősen osztja meg másokkal
- Munkájával az előadóművészeti team koncepciójába illeszkedik
- Önállóan képes egy előadás teljes bábkészletének teljes ruházati és testformai megalkotására
- Felelősségteljesen dönt anyaghasználatról, formai megoldásokról és technikai kivitelezhetőségről
- Képes önreflexióra, kritikák befogadására és saját szakmai fejlődésének tudatos alakítására
- Folyamatosan követi és beépíti a kortárs báb-, látvány- és mozgóképművészet új tendenciáit

Tantárgy felelőse: dr. habil Zeke Edit DLA
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) és elérhetősége(ik): Hoffer Károly, Virág Vivien, Michác Gábor
A tantárgy tanításának időpontja/helyszíne: Epreskert/ Budapest Bábszínház műhelyek
Tantárgykódja: LAA-SZMBD04-C-25
Felelős tanszéke: Látványtervező tanszék
Képzési idő szemeszterekben: 1 félév
Tanórák száma összesen: 120
Tanulmányi követelmények: tervezési koncepció kidolgozása, jártasság a díszlet-/ jelmez-/ bábtervezési és kivitelezési ismeretekben
Oktatási módszerek: elmélet és gyakorlat
Javasolt tanulási módszerek: szakmai műhely és előadás látogatás-elemzés, kísérletezés a tervezésben
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma: tervezési koncepcióhoz tervek és műhelyrajzok készítése analóg és digitális technikákkal
Felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök: papír alapú tervezéshez szükséges rajzeszközök, illetve szoftverismeret (Photoshop, SketchUp, Archicad, Blender) és számítástechnikai eszközök (laptop, asztali gép, digitális rajztábla)
Szabadon választható (az infrastrukturális adottságokat figyelembe véve) tárgyként meghirdetve a jelentkező hallgatók létszáma (a tárgyat kötelezően felvevő hallgatóval együtt): évfolyam létszám

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet:

54. § (2)⁹⁵ A képzési és kimeneti követelmények szerint megszerezhető kompetenciák alapján meghatározott tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból, tantervi egységekből, továbbá kritériumkövetelményekből épül fel. Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

Nft 2011. évi CCIV. törvény

49. § (2)²²⁹ A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.